

KESKKONNAAMET

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkmm.ee

Teie 10.11.2025 nr 13-3/3784-1

Meie 05.12.2025 nr 6-5/25/12978-3

Ettepanekud Haljala–Kukruse vahelise maanteelõigu trassialternatiivide võrdlustulemuste ja uuringute materjalide kohta

Teavitasite Haljala–Kukruse vahelise maanteelõigu riigi eriplaneeringu trassialternatiivide võrdlustulemuste ja uuringute materjalide valmimisest.

Tutvunud esitatud materjalidega märgime järgmist:

I. Trassialternatiivide võrdlustulemused:

1. Trassikoridori lõigu 1-J alale ulatub vähesel määral kaitsealuse Arkna mõisa pargi¹ välispiir. Kaitsealuste parkide, puistute ja arboreetumite kaitse-eeskirja² (parkide kaitse-eeskiri) § 6 lg 2 p 4 alusel on kaitseala valitseja³ nõusolekuta pargis keelatud lubada ehitada ehitusteatise kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist. Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, kui see võib kahjustada pargi kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit⁴. Üheks pargi kaitse-eesmärgiks on planeeringu, sealhulgas ajalooliselt kujunenud planeeringu, dendroloogiliselt, kultuurilooliselt, ökoloogiliselt ja esteetiliselt väärtusliku pargipuistu kaitse. Kui trassikoridoris planeeritud raied ulatuvad kaitsealuse pargi piiridesse, kahjustab see pargi kaitse-eesmärgi ja pargi seisundit.

Arvestades, et trassikoridori laiuseks on 350 m, tuleb maantee asukoht ja trassikoridor kavandada väljapoole kaitsealust Arkna mõisa parki.

2. Trassikoridori lõik 1-J ületab Selja⁵, Sõmeru⁶, Kunda⁷, Purtse⁸ ja Pada jõe⁹ kalda piirangu-ehituskeelu- ja veekaitsevööndit. Kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud¹⁰. Ehituskeeld ei laiene kehtestatud riigi eriplaneeringu alusel ehitatavale ehitisele¹¹. Veekaitsevööndis on keelatud ehitamine, välja arvatud juhul, kui see on kooskõlas veeseaduse (VeeS) § 118 lg-s 1 nimetatud eesmärgiga ning looduskaitseaduses (LKS) sätestatud ranna- ja kaldakaitse eesmärkidega¹².

¹ Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) kood KLO1200281.

² Vabariigi Valituse 28.07.2025 määrus nr 59 „Kaitsealuste parkide, puistute ja arboreetumite kaitse-eeskiri“.

³ LKS § 21 alusel on kaitseala, hoiuala, püsielupaiga ja kaitstava looduse üksikobjekti valitseja Keskkonnaamet.

⁴ Parkide kaitse-eeskiri § 7 lg 1.

⁵ EELIS kood VEE1074600.

⁶ EELIS kood VEE1075600.

⁷ EELIS kood VEE1072900.

⁸ EELIS kood VEE1068200.

⁹ EELIS kood VEE1071900.

¹⁰ Looduskaitseaduse (LKS) § 38 lg 3.

¹¹ LKS § 38 lg 5¹.

¹² VeeS § 119 p 5.

3. Trassilõigu 1G1 alal jääb osaliselt Sämi maastikukaitseala¹³ piiranguvööndisse ja Sämi soo sihtkaitsevööndisse ning Sämi loodusala¹⁴. Sämi maastikukaitseala kaitse-eeskirja¹⁵ (Sämi MKA kaitse-eeskiri) § 8 alusel on sihtkaitsevööndis keelatud majandustegevus ja uute ehitiste püstitamine. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaiga, looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine. Sämi MKA kaitse-eeskirja § 12 lg 2 alusel on piiranguvööndis lubatud uue ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine, arvestades määruse § 5 lg 2 p-des 5–8 sätestatud. Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

Koostatud eskiislahenduse kohaselt on tee väikses osas kavandatud Sämi piiranguvööndisse, ning trassikoridor piirneb piiranguvööndis Natura elupaigatüübiga siirde- ja õõtsiksood (7140), mis on nii maastikukaitseala kui ka loodusala kaitse-eesmärgiks. Lähim ala kaitse-eesmärgiks seatud EÜ Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (loodusdirektiiv) metsaelupaigatüüp siirdesoo- ja rabametsad (91D0*) jääb enam kui 1,5 km kaugusele kavandatavast ehitustegevusest. Planeeritud tegevused ei tohi mõjutada ebasoodsalt Natura ala kaitse-eesmärke ega ala terviklikkust.

Tee ehitamisega ja raadamisega kaasnevad nii otsesed kui ka kaudsed mõjud (muutunud keskkonnatingimused, veerežiim). Tee kavandamine Sämi piiranguvööndisse kahjustab Sämi MKA kaitse-eesmärgiga säilitada maastikuilme. Tee ehitamisega ei ole välistatud ebasoodne mõju Natura ala kaitse-eesmärkidele. Arvestades, et trassikoridori laiuseks on 350 m, tuleb maantee asukoht ja trassikoridor kavandada väljapoole Sämi maastikukaitseala.

4. Lõigu 2-M trassikoridori alale jääb Pada jõe hoiuala¹⁶ ning Mahu-Rannametsa loodusala¹⁷. Pada jõe hoiuala kaitse-eesmärk on loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüübi - jõgede ja ojade (3260) kaitse ning II lisas nimetatud liigi - jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*) elupaiga kaitse. Loodusala kaitstavatest elupaigatüüpidest jääb alale jõed ja ojad (3260). LKS § 32 lg 2 alusel on hoiualal keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi.

Kuna antud lõigus trassikoridori alternatiiv puudub, tuleb arvestada, et planeeritud tegevused ei tohi mõjutada ebasoodsalt Natura ala kaitse-eesmärke ega ala terviklikkust ning kahjustada hoiuala kaitse-eesmärgiks olevat elupaika ja liiki.

5. Lõigu 2-J trassikoridor jääb osaliselt Aseri maastikukaitsealale¹⁸ Kestla sihtkaitsevööndisse ja Aseri loodusala¹⁹. Kestla sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade hoidmine, elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine, pankranniku lõigu kaitse. Aseri maastikukaitseala kaitse-eeskirja²⁰ § 11 alusel on sihtkaitsevööndis keelatud majandustegevus ja uute ehitiste püstitamine.

Näidatud liiklussõlme ala piirneb Natura elupaigatüübiga soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080), mis on nii Aseri loodusala kui ka maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks.

Teetaristu rajamise maastikukaitsealale välistab kehtiv kaitsekord. Tee ehitamisega (sh trassikoridor) ei ole välistatud ebasoodne mõju Natura ala kaitse-eesmärkidele. Arvestades, et

¹³ EELIS kood KLO1000274.

¹⁴ EELIS kood RAH0000363.

¹⁵ Vabariigi Valitsuse 15.09.2005 määrus nr 239 „Sämi maastikukaitseala kaitse-eeskiri“.

¹⁶ EELIS kood KLO2000140.

¹⁷ EELIS kood RAH0000532.

¹⁸ EELIS kood KLO1000592.

¹⁹ EELIS kood RAH0000171.

²⁰ Vabariigi Valitsuse 09.05.2007 määrus nr 134 „Aseri maastikukaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“.

trassikoridori laiuseks on 350 m, tuleb maantee asukoht ja trassikoridor kavandada väljapoole Aseri maastikukaitseala.

Olemasoleva tee äärde ja trassikoridori ja rajatiste alale jääb VEP nr 212996 (VEP212996). Keskkonnaministri määruse nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused“ § 26¹ lg 2 kohaselt on VEP-ides, mis asuvad avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja riigimetsas, keelatud raie, välja arvatud erandkorras tehtav raie ja kujundusraie Keskkonnaameti nõusolekul.

II. Uuringute aruanded:

Haljala-Kukruse ulukiuuringu²¹ osas toimus 11.11.2025 nõupidamine (osalesid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Kliimaministeerium, Keskkonnaamet, riigi eriplaneeringu konsultandid), kus arutati, et Koogu kandis olev sobiv metsatükk oleks mõistlik inventeerida 2026. a kevadel kõige sobivamal ajal üle, et teha kindlaks, kas seal on lendoravat või mitte.

Täpsustava infona märgime, et maaüksusel katastritunnusega 90202:005:1660 ei ole kehtivaid metsateatiseid, kuid eraldistel 1, 2 ja 6 kinnitati metsateatiseid 2016. a ja 2017. a ning nende alusel on raied tehtud. Kehtivad metsateatiseid on aga riigimaal katastritunnusega 90202:005:0323 käesoleva seisuga kokku 85,36 ha suurusel alal (lageraied 31,73 ha ja harvendusraied 53,63 ha). Palume sellega arvestada uuringu vajaduse ja edasiste sammude kavandamisel ning Haljala-Kukruse ulukiuuringu juures.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Irma Pakkonen 5683 1311 (keskkonnakorraldus)
irma.pakkonen@keskkonnaamet.ee

Krista Pukk 5699 5021 (looduskasutus)
krista.pukk@keskkonnaamet.ee

Reelika Lumi 5646 3909 (loodushoid)
reelika.lumi@keskkonnaamet.ee

²¹ Leitav: [Ulukiuuringu aruanne.pdf](#)